

Nr 49.

Ankom till riksdagens kansli den 23 maj 1922 kl. 8 f. m.

*Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion
angående tilläggstullar å varor från länder med starkt
deprecierad valuta.*

(1:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt motion, nr 81, vilken hänvisats till bevillningsutskottet, har herr *Lorichs* m. fl. hemställt,

»att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att för tiden intill den 1 februari 1923, i den mån gällande handelsfördrag icke lägga hinder i vägen därför, åsätta tilläggstullar, uppgående till högst 200 procent av eljest gällande tullsatser, å varor kommande från länder med starkt deprecierad valuta».

I skrivelse den 25 juni 1921 anmodade dåvarande chefen för handelsdepartementet tull- och traktatkommittén att verkställa utredning angående möjligheten och lämpligheten av att införa differentialtullar mot valutasvaga länder till skydd för den för hemmamarknaden arbetande svenska industrien.

I ett med anledning av nämnda uppdrag den 22 november 1921 avgivet utlåtande angående frågan om differentialtullar såsom skydd mot valutadumping anförde tull- och traktatkommittén såsom förklaring till uttrycket valutadumping, att den därmed åsyftade en import, som möjliggjorts enbart genom att valutan för ett exportland med sjunkande valuta vore lägre värderad i importlandet än som motsvarades av dess köpkraft inom exportlandet. Till närmare utveckling av begreppet valutadumping åberopade kommittén en av ledamoten av dess traktatavdelning professor Davidson verkställd teoretisk utredning av *Bihang till riksdagens protokoll 1922. 7 saml. 42 häft. (Nr 49.)*

Utskottet.
Tull- och
traktat-
kommittén.

ämnet, däri uttalats, bland annat, att *valutadumping* innebure försäljning till priser, som icke understege produktionsutgifterna i landets under depreciering varande mynt enligt priserna på produktionsförutsättningarna vid den tid utgifterna gjordes jämte normal affärsvinst, medan *vanlig* dumping bestode av andra fall av försäljning till pris under de verkliga produktionskostnaderna.

Såsom resultat av den i ämnet verkställda utredningen förklarade kommittén, att den icke kunde tillstyrka, att differentiantullar till industriens och jordbrukets skydd mot valutadumping under då förhandenvarande förhållanden infördes, men att åtgärder borde vidtagas för utarbetande av förslag till en beredskapslagstiftning att vid förändrade faktiska förhållanden eventuellt tjäna angivna syfte.

Sedermere har kommittén, till fullgörande av ett den 2 december 1921 av Kungl. Maj:t meddelat uppdrag, med utlåtande den 28 april 1922 avgivit förslag till sådan beredskapslagstiftning, som kommittén i nyssnämnda tidigare utlåtande berört. Kommitténs förslag har därefter av Kungl. Maj:t förelagts riksdagen genom en proposition (nr 259), över vilken bevillningsutskottet denna dag avgivit betänkande (nr 48). Det Kungl. Maj:ts förslag, som sålunda föreligger till riksdagens avgörande, avser vissa åtgärder till skydd mot sådan valutadumping, som tull- och traktatkommittén i sitt utlåtande den 22 november 1921 på ovan angivet sätt kännetecknat.

Motionen.

I den till stöd för den föreliggande motionen anförda motiveringen har uttalats, att tull- och traktatkommitténs begränsning av spörsmålet om ökat tullskydd mot valutasvaga länder till att avse allenast skydd mot valutadumping i den av kommittén i dess ovan förstnämnda utlåtande angivna bemärkelsen enligt motionärernas mening icke vore nödvändig; vad som erfordrades vore, att betydelsefulla näringsgrenar skulle kunna skyddas mot tillfällig utländsk konkurrens, som sammanhänge med rådande abnorma valutaförhållanden. Praktiskt taget kunde den företeelse, som avsåges, definieras såsom konkurrens från länder med starkt deprecierad valuta.

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottets yttrande.

Motionärerna hava sålunda utgått från den uppfattningen, att för anlåtande av det åsyftade särskilda tullskyddet icke borde från riksdagens sida uppställas något annat villkor än att det exporterande landets valuta vore starkt deprecierad. En sådan uppfattning synes vila på den förutsättningen, att en depreciering av ett lands valuta skulle i och för

sig sätta landet i stånd att sälja varor för export till lägre priser än dem, som motsvara ett valutastarkare destinationslands produktionskostnader. Denna förutsättning måste emellertid enligt utskottets mening anses felaktig. Först då det exporterande landets valuta på hemmamarknaden har högre värde än det, som tillerkännes densamma i det land, till vilket exporten äger rum, föreligga förutsättningarna för en av valutaställningen gynnad export. Bevillningsutskottet, som tillstyrkt bifall i viss utsträckning till de i ovannämnda proposition, nr 259, föreslagna skyddsåtgärderna och som därmed anslutit sig till den av tull- och traktatkommittén angivna och av Kungl. Maj:t godkända uppfattningen beträffande karaktären av den utländska konkurrens, mot vilken det särskilda skyddet bör riktas, har icke kunnat tillstyrka bifall till det nu föreliggande förslaget, vilket, såsom ovan är påvisat, i berörda hänseende utgår från en annan förutsättning och sålunda går utöver det genom ovannämnda proposition framlagda förslaget.

Under återopande av vad ovan anförts får utskottet hemställa,

att motionen II: 81 av herr Lorichs m. fl., angående tilläggstullar å varor från länder med starkt deprecierad valuta, i den mån denna motion icke kan anses besvarad genom vad bevillningsutskottet hemställt i dess betänkande nr 48, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 23 maj 1922.

På bevillningsutskottets vägnar:

ERIK RÖING.

Närvarande: herrar Röing, friherre Fleming, Gustaf Nilsson, Antonsson, K. A. Nilson, Wigforss, Wohlin, Björnsson, Boman, Rune, Bärge i Katrineholm, Johansson i Kullersta, Lithander, Johansson i Kälkebo, Henrikson, Isak Svensson, Lövgren i Nyborg, Winkler och Olsson i Gävle.
